

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНЧОС: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXIX. Ч. 208. ДЖЕРЗІ СІТІ/НЬЮ-ЙОРК. ВІВТОРОК, 2-го Листопада 1982. ЦЕНТІВ 25 CENTS. JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, NOVEMBER 2, 1982. No. 208. VOL. LXXXIX.

Сума пожертв союзівців на допомогу українцям в Польщі зросла до 33,477 доларів

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Сума пожертв членів УН-Союзу на допомогу українцям в Польщі в рамках широкої акції, що її проголосила раніше цього року Ієрархія Української Католицької Церкви в США, зросла до суми 33,477.90 дол.

Раніше минулого місяця з Головної Канцелярії УН-Союзу вислано до Митрополітичної Канцелярії у Філадельфії чек на суму 1,772.70 дол., як чергову пожертву союзівців. Це й підтвердив Архієпископ-Митрополит Стефан у листі з 20-го жовтня до Головного Екзекутивного Комітету УН-Союзу.

В листі Владика Стефана сказано, між іншим: „Широко дякую Вам за Ваш шляхет-

Відзначать золотий ювілей священства о. митрата д-ра Степана Кнапа

Міннеаполіс, Мінн. — В неділю, 14-го листопада ц.р., тут відбудеться урочисте святкування з нагоди 50-ліття душпастирської праці о. митрата д-ра Степана Кнапа. Цього дня вранці, о. год. 10:30, в церкві св. Константина, ювілей відслужить Благодарственну Свату Літургію з участю Владика Інокентія Лотоцького і багатьох священників. Проповідь виголошать доволі гості: о. Кнапа — о. шамбелян д-р Василь Федаш з Виллиманті-ку, Конн., українською мовою; о. шамбелян д-р Степан Тиханський з Норт Гемп-тону, Па., англійською мовою.

Після релігійної частини свята відбудеться в готелі Лемінгтон урочистий бенкет в пошану Ювілята. Початок о. год. 1:30 по полудні.

Отець митрат д-р С. Кнап народився в місті Сімсон в Пенсильванії в родині українських іммігрантів, що приїхали до Америки 1905 року з села Жигистів на Лемківщині. Гордий із свого українського походження, він став одним з найвидатніших українських католицьких священників в цій країні. П'ятдесят років його душпастирської праці позначені визначними досягненнями на ниві духовній, а також великим вкладом у розвиток української культурної спадщини. Всюди, де він служив своїй Церкві, лишалися живі пам'ятки його праці. В 1930-их і 1940-их роках в Арнольд-Нью Кенсінгтон він організував українську школу, створив культурний осередок, придбав приміщення для монахинь і збудував нову кам'яну церкву. В 1950-их роках, в Дітроїті, сплатив борг за шкільний будинок, придбав нове приміщення і приміщення на монастир. В Гемтремку, Миш., він закінчив будову приходства і сплатив борг, завершив мистецьке оформлення церкви і придбав приміщення на монастир. Завдяки його старанням, створено місійну станицю у Воррені біля Дітроїту. Ця

станція у великій мірі спричинилася до збереження багатьох молодих людей при рідній Церкві. Вона пізніше стала початком нової української католицької парафії св. Йосафата.

Розуміючи значення власної школи у вихованні молоді, о. митрат Кнап в 1958 році в Дітроїті збудував і організував першу в Америці українську середню школу. В 1960-их роках, в Чикаго, він започаткував заходи для придбання дому для старших віком українців. В 1970-их роках, в Міннеаполісі, він збудував і сплатив борг за нову церкву, приходство і галерею, де зберігаються зразки українського мистецтва.

Церковні власті належно оцінили працю цього трудолюбного священника. В 1962 році Папська Столиця нагородила о. митрата Кнапа званням шамбеляна і папського шамбеляна, а в 1976 року Папа Павло VI признав йому звання прелата.

Блаженніший Патріярх Йосиф в 1973 році іменував його почесним крилошанином, а в 1981 року — митратом.

Вірні Церкви також звернули багато уваги на його заслуги. Всюди, де він працював, він здобував багато признання і пошани. Своєю працею і ділами він засвідчив вірність Церкви своїх батьків, а також виявив багато любові і пошани до рідного обряду і культурної спадщини українського народу.

Пластова Орликіяда відбудеться на Союзівці

Гемпстед, Н.Й. (М. Курчак). — Цьогорічна 21-ша вже з черги Пластова Орликіяда відбудеться на Союзівці в суботу, неділю, 6-го і 7-го листопада ц.р.

Ця культурно-мистецька пластова змагання юнацтва влаштує щороку в листопаді їхній ініціатор та невідомий організатор Пластова Орликіяда Братство 8-й Курії УПСім. Григорія Орлика та старші пластуни-орликівці.

Учась в цьогорічній Орликіяді зголосили 16 пластових станиць, з такими віддаленими станицями як Вашингтон, Клівленд, Дітроїт,

Темою цьогорічної Орликіяди є „Україна — земля твоїх батьків“, що є на честь відлунням клича Ювілейної Міжрайової Пластової Зустрічі — 1982, з нагоди 70-ліття Пласту, за словами дисидента Миколи Руденка: „Минулого не можна відібрати — а це й майбутнє...“.

Для західних станиць відбудеться в той же самий час 7-ма з черги т. зв. мала Орликіяда в Чикаго, що її організують Орликівські хутори Чикаго й Дітроїту. Змагання закінчується вибором гетьманів і гетьманів даної Орликіяди.

ПЕРЕСЛІДУЮТЬ Є. КРАМАРА

Амстердам (УІС „Смолоскип“). — Шляхами самвидаву з України наслідки додаткової інформації про справу українського юриста, історика й публіциста Євгена Крамара.

Є. Крамар народився 18-го лютого 1933 року. Він має закінчену вищу юридичну освіту. Працював адвокатом на Волині. У 1973 році на підставі зфабрикованих звинувачень його звільнили з адвокатської посади і він був підданий постійним переслідуванням за „безробіття“ і „наклепництво“. Перебував він на примусових роботах і в психіатричній лікарні. Крім своєї професії адвоката Є. Крамар цікавився стародавньою історією України та інших слов'янських народів. У 1981 році в Болгарії з'явився восьмитомник з

нагоди 1300-річчя тієї країни. У 8-му томі цієї праці є статті шістьох учених з СРСР, серед яких є також стаття Є. Крамара „Про зв'язки між східним і південним слов'янським племенем Сіверяни“. Наукові розвідки і статті Є. Крамара були друковані також у „Нашій культурі“, додатку до газети „Наше слово“, яка появляється у Варшаві. У беззастовому випуску цієї газети була опублікована його стаття „Дмитро Вишневецький в історії України“.

У вересні 1981 року Є. Крамар був засуджений на один рік ув'язнення за „паразитизм“ — зфабриковане обвинувачення. Він був звільнений 1-го вересня 1982 року. Є. Крамар жонатий і має трьох дітей — двох синів і дочку.

Плянують конференцію в справі музики

Вінніпег, Ман. — Секретаріат центрального ювілейного комітету УКЦ для відзначення 1000-ліття хрищення Русь-України інформує, що в рамках підготовки ювілейних святкувань, 30-го листопада і 1-2 грудня ц.р. в Торонто відбудеться конференція у справі української музики зокрема церковно-релігійної, яку можна вважати найбагатшою культурною спадщиною.

У повідомленні секретаріату сказано, що багато музичних творів заховані по бібліотеках та архівах, а багато з них рідко коли виконують прилюдно.

Цілі та завдання конференції такі: 1) зібрати всіх професіоналів української музики; 2) розділити репертуар, збірники, книжки та музичні твори; 3) розпланувати створення картотеки (бібліографії) української музики, щоб встановити, які де можна знайти твори, в якому вони стані і чи вони доступні; 4) установити координаційне тіло; 5) обговорити проект живої бібліотеки платівок-касеток української музики; 6) розпланувати й поділити працю щодо проекту; 7) запланувати семінари й літні курси української музики; 8) постачати радіопрограми виховно-навчальний матеріал з музики, а не тільки розвагового характеру;

9) заохотити композиторів писати твори, які тематично були б пристосовані до ювілейних святкувань; 10) тимчасово укласти музичні імпрези для відзначення 1000-ліття хрищення Русь-України; 11) сприяти вивченню історії та розвитку української музики; 12) провести вивчення духовної цінності української музики.

Секретаріат центрального ювілейного комітету УКЦ для підготовки відзначення 1000-ліття хрищення Русь-України запросив на конференцію у справі української музики професіоналів музики, заавансованих і фахових диригентів церковних хорів, професійних диригентів і діячів з науковим стажем та священників, які мають студії в ділянці церковної музики.

Сесії конференції будуть відбуватися в парафіяльній залі церкви Пресвятої Євхаристії, 515 Бродвей авеню, в Торонто. Секретаріат подає про нечітлі для учасників та про харчування. За транспорт відповідають учасники.

Зголошення на конференцію, не пізніше як 20-го листопада ц.р., приймає: Rev. Frank Shadiak, CSSR, 515 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4K 2N6.

Терор у Північній Ірландії поширюється

Белфаст, Північна Ірландія. — Тероризм знову дійшов до вершини у Північній Ірландії, де в середу, 27-го жовтня було вбито трьох поліцаїв. У наслідок вибуху бомби на сільській дорозі біля місцевості Лирген, 30 миль на південь від Белфасту, Бомба була телекерована і дуже сильна; кратер, залишений від вибуху, був 60 футів діаметром і 40 футів глибиною. Пізніше Ірландська Республіканська Армія призналася до цього акту.

Цей випадок вважають найбільшим актом тероризму в постійнозростаючому ланцюгу інцидентів після виборів до асамблеї Північної Ірландії тижнею тому. Він посилює побоювання, що в Північній Ірландії буде далі продовжуватися неспокій. У виборах кілька членів партії ІРА добились перемоги.

ПРЕЗИДЕНТ ЕКВАДОРУ ОСВАЛЬДО ГУРТАДО Ларре проголосив 28-го жовтня закінчення надзвичайного стану в країні. Надзвичайний стан в Еквадорі був проголошений минулого тижня, коли почалися бунти проти економічної політики уряду. Хосе Шавез, провідник лівих профспілок, проголосив страйк на 8-го листопада.

АРМАНДО ВАЛЬЯДАРЕС, який провів половину свого життя у тюрмах Куби — 22 роки — і був звільнений на особисте прохання президента Франсуа Міттерана, заявив, що він перебував 7 років у темній ізоляційній камері. Видатний кубинський поет приїхав до Парижа у п'ятницю минулого тижня. Переживши довгі знущання і численні побої, А. Вальядарес став калікою.

Передбачують продукцію нової нуклеарної зброї

Вашингтон. — Плянники ракетно-ядерної зброї передбачують нове покоління озброєнь, дія яких буде більш селективною: теплова, радіаційна дія та дія ударної хвилі будуть селективними при вибуху і можна їх буде застосовувати відповідно до певних цілей.

Згідно з повідомленнями офіційних представників Адміністрації та вчених ці види зброї є ще в теоретичній стадії, але рішення про їхню продукцію може бути прийняте через десять років або і скоріше. Ці вісті походять з Пентагону і наукових дорадників Президента, а також від науковців Крайової лабораторії Лоренса Лівормора в Каліфорнії, де проводиться більшість дослідів. Учені вважають, що останні досягнення фізики та комп'ютерів дозволять з'єднати Стейтам Америки створити таку зброю, яка може зжитися на землі, у повітрі, на

Москва переставляється на тактику „грубости“

Москва, СРСР. — Зібравшись в Кремлі генерали, в середу, 27 жовтня, советський лідер Леонід І. Брежнев обіцяв їм дати більше зброї та кращу техніку, щоб подолати американський „авантюризм“ як він визрів.

Л. Брежнев подав одночасно незвичайний натяк на тертя, яке було викликано політикою Адміністрації президента Рональда Регена серед правлячої советської ієрархії. Советські офіційні особи, які обговорювали виступ Брежнева, заявили, що вона становить поворотний пункт від підкреслювання важливості переговорів до схильності перейти до гострішого підходу.

Експерти, обізнані добре з міркуваннями Кремля, вважають, що така переміна означає перевагу нетерпеливих дорадників Брежнева „твердолобих“ людей, які вважають, що єдиною відповіддю на американський тиск є „розмовляти такою самою мовою“ збільшення зброєння і „грубости“, згідно із словами Брежнева.

У світі

ПРЕЗИДЕНТ ПОРТУГАЛІЇ АНТОНІО Рамальюїнес у четвер, 28-го жовтня, передав символічно владу з військових рук у цивільні. Це відбулося на церемонії привітання молодих капітанів, які вісім років тому почали португальську революцію. Вручаючи орден свободи кап. Антоніо Маркесові Хуніорові, одному з капітанів, який залишився у Військовій революційній раді, президент А. Іянес сказав: „Сьогодні ми можемо ствердити, що наші обіцянки, зроблені членами військових сил відносно португальської демократії — виконані“. Церемонія була настільки зворушлива, що викликала слюзи як у присутніх, так і у президента А. Іянеса. В суботу, 30-го жовтня, в життя ввійшла нова конституція, а з тим прийшла ліквідація Військової ради.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОН ПЕРЕВАЖАЮЧОЮ більшістю голосів схвалила резолюцію про виведення 180,000 в'єтнамського війська з Камбоджі. Вперше за чотири роки Асамблея повторила цей заклик, а число країн у підтримці такої резолюції зросло до 105. Лише 23 делегації, основно з країн комуністичного блоку, голосували проти, 20 делегацій стрималися від голосування.

ЕГИПЕТ ФОРМАЛЬНО ЗВЕРНУВСЯ ДО ІЗРАЇЛЯ продовжити переговори про майбутню долю вузької полоси землі, довжиною 750 ярдів, на синайському узбережжі. Вимога Єгипту наступила в той час, коли Ізраїль кінчає будівництво люксового готелю на суперечливій території на південь від ізраїльського порту Елят.

МАСОВІ МОГИЛИ, ЗНАЙДЕНІ НЕДАЛЕКО столиці Аргентини, негайно викликали громадську реакцію населення столиці: стихійно численні демонстрації протестували перед президентським палацом. У неопозначених 80 масових могилах знайдено коло 400 тіл. Аргентинські групи боротьби за людські права пов'язують це викриття з тисячами аргентинців, які зникли під час кампанії проти лівих партизан у 1970-их роках.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ВЕЛИКОБРИТАНІЇ Маргет Тачер відмовилася в середу, 27-го жовтня повідомити про подробиці шпигунської афери, яка розгортається у секретному розвідницькому центрі у Челтенгемі. У писаній відповіді парламенту М. Тачер сказала, що вона не може дати жадних інформацій тому, що уряд проводить процес над Джеймсом Праймом. У Британії є суворий закон який забороняє публічно обговорювати кримінальні справи поки не винесено рішення суду.

„НОВИ ДЗЕННИК“, НЬЮЙОРКСЬКА ЩОДЕННА газета польською мовою, 28-го жовтня писала, що „Кремль зробив один із найбільших нападів на Католицьку Церкву в Польщі“, обвинувачуючи московську газету „Літературна газета“ в брехливих заявах про те, що польські духовні особи підтримують контрреволюцію і що перетворюють своїх вірних у „політичних хуліганів“.

ЯК ПЕРЕДАЮТЬ АМЕРИКАНСЬКІ ДИПЛОМАТИ з Варшави там почастішали провокаційні напади на мешканців та інше добро чужинців. Наприклад, „невідомі хулігани“ облили жовтою фарбою три службові авта, які належали до дипломатичного корпусу. В іншому випадку на фронтонній стіні одної з західних торговельних місій подібні хулігани намалювали свастику і букви ПВО (Палестинська Визвольна Організація).

ПАПА ВІДВІДУЄ ЕСПАНІЮ

Папу на летовищі вітас король Еспанії Хуан Карлос з королевою Софією.

Мадрид, Еспанія. — Папа Іван Павло II у суботу, 31-го жовтня, прибув на десятиденну візиту до Еспанії. Це є перша візита Папи в цю країну за всю історію Папства.

На еспанській землі в цій переважно католицькій країні першими Папу зустріли на мадридському летовищі король Хуан Карлос у супроводі королеви Софії та від імені уряду відходивший прем'єр-міністр Леопольдо Сотељйо. Візит Папи припадає на час великого політичного піднесення в країні, коли соціалісти здо-

були переконали перемогу у загальних виборах і прийшли до влади після майже півстоліття.

Папа у своїй відповіді на привітання короля Карлоса пригадав „загальновідомі напруження, які іноді приводили до відкритих сутичок, що відбувалися в лоні вашого суспільства.“

„Але метою моєї візити не є політика чи підтримка якоїсь сторони“, — додав Папа.

У понеділок, 1-го листопада, Папа відзначив 36-річчя свого священства.

В Америці

ЯК ДЕМОКРАТИ, ТАК І РЕСПУБЛІКАНЦІ передбачають збільшення рівня безробіття. Конгресмен Генрі С. Ройс, демократичний голова Об'єднаного економічного комісії в Конгресі повідомляє, що є позначки, що рівень безробіття в жовтні досягне 10,5 відсотка.

ПІСЛЯ ДОВГИХ ДОСЛІДІВ, ЩО ЇХ МЕТОЮ БУЛО знайти речовину мозку, що є вирішальною для нормального росту людини, праця каліфорнійських науковців завершилася успіхом — таку речовину відкрив і її назвали штучною дуплікатами. Це досягнення в наукових колах вважають подією, що дасть поштовх вивченню і дослідженню росту і його відхилень, і, можливо, матиме велике значення у лікуванні різних захворювань.

ЖІНКИ-АТЛЕТКИ ЗРОБИЛИ ВЕЛИКИЙ прогрес в останній декаді. Вони провалили всі психологічні, соціологічні, фізичні, фінансові й легальні бар'єри та надзвичайно покращили свої професійні здібності і цим самим знизили застаріле поняття про участь жінок у спорті.

ВІД СЕРЕДИ, 3-ГО, ДО П'ЯТНИЦІ, 5-ГО листопада, в Нью-Йорку в аукціонних приміщеннях — Крісті, П'ята авеню і 59-та вул., та в Сотбі Парк Бернет, Йорк авеню і 72-га вулиця, — відбуватиметься літація картин мистців імпресіоністського та модерного жанрів, під час яких буде продано картини, вартості мільйонів доларів. Найважливіші з них продаватимуться в 7-й год. вечора у середу.

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СКАРЕБУ ПОВІДОМИЛА, що відсоток від ощадливих вкладок так званих „Олл-сервіс“ сертифікатів, які не підлягають державному оподаткуванню, зменшиться в період від неділі, 31-го жовтня, до 27-го листопада. Відсоток на ці сертифікати проголошує Державна скарбниця щочотири тижні.

ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ РОБІТНИКІВ В автомобільній промисловості зросло в останньому тижні жовтня до 247,767, що є найбільшим рівнем за останні шість місяців.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО В третьому кварталі року помітно зросло продуктивність приватних комерційних фірм по всій країні і досягла 4 відсотків у річному відношенні. Це перший зріст від початку 1981 року.

КОМПАНІЯ ДЖАНСОН І ДЖАНСОН МУСІТИМЕ витратити 100 мільйонів доларів для усунення з продажу капсулюк Тайленол, в наслідок чого чистий прибуток цієї компанії за квартал зменшиться до 96,5 мільйона.

4 МІЛЬЙОНИ ДОЛАРИВ ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДЯ у мангеттенському суді в Нью-Йорку присудив адвоі чотирьом донькам вестчестерського комерсанта МекКарті, що загинув у 1975 році під час летунської катастрофи ліній Істерн. Ця сума має бути виплачена родині МекКарті на протязі наступних 30 років.

ОСТАННЄ ПЕРЕД ВИБОРАМИ У ВІВТОРОК, 2-ГО листопада, опитування Галлопа виказало, що демократи, правдоподібно, дістануть 55 відсотків загальних голосів за кандидатів до Палати Репрезентантів, а республіканці — 45 відсотків. Коли за демократами у виборах 1980 року голосувало 51,3 відсотка виборців, вони дістали в Палаті 243 з 435 місць. Тепер вони посідають 241 місце з двома неабсолютними у зв'язку з резигнацією і смертю, якщо передбачування опитування справдяться, то демократична більшість у Палаті дістане значне поповнення.

СВОБОДА

SVOBODA USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. USA members 65¢ a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх читачів у потребі виправити і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши задовідкову коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗ 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Конгрес, Президент, Україна і наша громада

Екзекутиви обох Союзів — Народного і Братського — справедливо підкреслили історичне значення акту президента Регена, який проголошено День Української Гельсінкської Групи 9-го листопада 1982 року в шосту річницю заснування цієї організації української опозиції супроти панівного режиму в Україні. Добре сталося, що заснувався окремий Діловий Комітет з ініціативи і заходами членів Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи, який подбає про те, щоб якнайширше кола нашого суспільства, разом із ієрархією всіх наших Церков, гідно відзначили День Української Гельсінкської Групи.

У січні 1981 року з'явився в Нью-Йорку "Випуск 1" "Вісника репресій в Україні", що його почало видавати Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи. Від того часу вийшла друком вже ціла серія таких "Випусків". Ця збірка становить безцінну вартість для дослідників сучасних відносин в Україні як дійсно авторитетний матеріал. Редактором і упорядником "Випусків" є Надія Світлична, одна з найактивніших колишніх українських політичних в'язнів, які опинилися в Америці на волі. Її конструктивна праця зосереджена на найпершій місії всіх вільних українців у діаспорі: правильно і вірно інформувати світ про відносини в Україні.

"Вісник репресій в Україні" займається особливо правозахисним рухом, який постав в підсоветський Україні як вияв спротиву проти цинічного зламання Советським Союзом зобов'язання щодо людських прав, вперше клявуся Гельсінкського договору з серпня 1975 року. Советському урядові належало тільки на тому, щоб 35 держав — всі європейські країни, плюс ЗСР і Канада, визнали "непорочність" існуючого в Європі геополітичного статусу, і тому, щоб дістати таке визнання, СРСР погодився на включення до договору клявуся про людські права, про "вільне суперництво ідей", про право слова і друку, про право виміни інформації і вільної комунікації людей. Як тільки Гельсінкський договір підписано — Москва викинула до коша своє міжнародне зобов'язання про всі людські права так само, як вже раніше перетворила "найдемократичнішу" в світі "сталінську" конституцію на беззастережний шматок паперу, а державний лад у країні — на найбільш жорстокий поліційний режим.

"Вісник репресій в Україні" та взагалі всі видання Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи під редакцією Надії Світличної виконують прецінну роботу знайомлення українського вільного світу з усім тим, що діється в Україні. Ці книжечки є безцінним джерелом інформації і водночас доказом дальшого безперервного духового зв'язку цього гурту ідейних українських людей — чоловіків і жінок, які залишилися членами Української Гельсінкської Групи, її єдиних живих і активних тут репрезентантів. — з УГГ в Україні, що її членів на Україні безпощадно переслідують і винищують советський режим. До речі: Надія Світлична, не зважаючи на свої нелегкі життєві обставини, — дружина й виховниця двох синів — зберігає тісний зв'язок з українським жіночим рухом в Америці, з Українським Науковим Інститутом при Гарварді та з "Сучасністю", і активна в прерізних конструктивних починах нашої громади.

Це цікавий своєрідний феномен, що коли існуючі ніби верховні і надзвичайні верхові з високопарними назвами насправді звели себе до фікції і саморекламами своїх вивісок, то одиничні і невеличкі групи українських чоловіків і жінок зважилися за видавничу працю із мольотом добуванням інформації з України: "Смолоосип" О. Зінкевича, В-во "Пролог", "Вісник репресій в Україні". Ніхто з тих творчих одиниць не ганяється за титулами ani почестями, вони роблять чорну роботу, яка вимагає труду, самопожертви і коштів, і створюють безцінний капітал для майбутніх дослідників українського поселення в діаспорі.

Президент Роналд Реген записався в історії України як один з тих президентів Америки, який зрівняв із принципом "співіснування держав з різними соціальними системами", — і заявив свою солідарність із справедливими прагненнями українського народу до належної йому волі. Українська Гельсінкська Група і її Закордонне Представництво під проводом генерала Петра Григоренка виконувала і далі виконує працю, за яку від нас усіх належить їй глибока вдяка і пошана. Президент Реген запросив ген. Григоренка на обід і ген. Григоренко інформовав Президента про Україну і її правозахисний рух. І президент Реген зобов'язує нас, щоб цю вдяку і пошану виявити 9-го листопада ц. р., — короткий час для підготовки, але тим паче треба його використати.

У зв'язку із зникненням важливих політичних діячів у Сан-Сальвадорі уряд ЗСА відлегував туди заступника секретаря Департаменту обо оми Фреді Ікле, щоб остеретти на місці уряд Сан-Сальвадору, що ЗСА не буде давати ніякої військової допомоги, якщо в тій країні не будуть поважати людських прав.

На що тому Маркс сказав так: народів, який програв, — не прощають. Маркс тільки не сказав, хто не прощає — суди, ціле людство?

Інакше кажучи, маємо справу з відповідальністю нації за своє минуле, яке можна розуміти подвійно — матеріально та етично. У першому випадку, це означає, що сучасний стан нації — результат її історії. Тоді нації відповідають за свою історію, хочуть вони того чи ні, признаючи свою відповідальність чи ні.

Солженіцин, коли говорить про каяття, має на увазі моральну відповідальність нації за своє минуле. Але в такому випадку треба признати колективну відповідальність, а це найбільш нелюдська засада. Її практикував відверто гітлеризм і досі практикує, але більш замасковано, московський більшовизм.

Який тоді зміст має постулат, що торкається моральної відповідальності нації за своє минуле? Перед чим нація має відповідати? За своє минуле нація може відповідати сама перед собою, перед іншими націями і перед Богом. Але якщо нація не визнає своєї вини, вона не відповідає ні перед ким. Яким способом нація може довести, що в минулому її предки зробили щось погане? Вона може довести це при допомозі історії, письменства, взагалі при допомозі інтелектуалів, або ж вона дістане акт оскарження від якоїсь іншої нації.

Всі так чи може жити нація у почутті постійної провини за власну історію. Зовсім очевидно, що не може. Тут можна говорити про взаємне прощення, наприклад, двома націями собі своїх гріхів у минулому. Але практично того також

Михайло Кучер

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НАЦІЇ ЗА СВОЄ МИНУЛЕ

Все таки, чи інтелектуали можуть бути найкращим джерелом колективної свідомості? Можна почути твердження, що колективна свідомість існує, нею варто вважати зразки моральних прав, які признані більшістю суспільства.

Кожна нація потребує людей, які нагадували б їй про минуле, про погані діла. Треба, щоб минулі вчинки викликали почуття сорому, усвідомлення, що так добре і зло. Але у комуністів почуття добра і зла інше, як у решті світу, особливо християнського. Комуністи за все погане, якщо його взагалі признають, обвинувачують капіталістичне минуле або й теперішнє капіталістичне оточення. У комуністів почуття ненависті до минулого поєднується з переконанням власної невинності. Це найбільш небезпечна риса комунізму, зокрема московського. Московські комуністи дуже легко виправдують власні злочини, які можуть розповсюдитися на все людство.

Всі так чи може жити нація у почутті постійної провини за власну історію. Зовсім очевидно, що не може. Тут можна говорити про взаємне прощення, наприклад, двома націями собі своїх гріхів у минулому. Але практично того також

Всі так чи може жити нація у почутті постійної провини за власну історію. Зовсім очевидно, що не може. Тут можна говорити про взаємне прощення, наприклад, двома націями собі своїх гріхів у минулому. Але практично того також

Ірена Камінська

ЦУКА; ПОКОНВЕНЦІЙНІ РЕФЛЕКСИ

безперервною моральною підтримкою всіх організацій і товариств, Церков і шкіл та студентської молоді. У самому Чикаго ця поміч виражається сумою 90,349 дол. за 1981 рік. Вимова цифр не вимагає коментарів.

В перебігу Конвенції виділилися чітко дві частини. Першої частини був присвячений перший день і ця частина мала науковий характер та ідеологічно-програмовий. Реферати включали не тільки аналіз фінансової господарки, але й представили візію майбутнього кооперативу. Друга частина була формальними загальними зборами.

Згадані вище два аспекти діяльності кооперативу виступали в поодиножних виступах і рефератах окремо і у взаємодії.

В цих поконвенційних рефлексіях хочеться висловити наступні думки, по-моєму, важливі для кооперативної господарки: потреба стосування найновіших здобутків техніки в цій діяльності (компютери і найкращі практичні її програми), піднесення культури послуг і професійності працівників, а в парі з тим освоення найкращого темпа послуг; обережна, повільна, державна господарка кооперативними фінансами;

очікувати важко. Після усвідомлення своїх минулих історичних гріхів, має слідувати каяття. Це також нереальне. Справа в тому, що людські громади-колективи незалежно від кількості злочинів зовсім не готові признати свої помилки.

Поза народобством, найбільшим гріхом нації проти іншої треба вважати призиство і погорду. Як з тим можна боротися?

Солженіцин заздалегідь перекадає провини росіян перед народами на чужі плечі. А ось В. Максимов каже, що провини росіян на чужі плечі перекадати не можна.

За Солженіцином, у революційних злочинах винні жиди-наркоми (народні комісари) 20-их років, полки латвійці, відділи китайців і військовополоненців (австрійців) з 1-ої світової війни. Самі росіяни — це жертви, мовляв, чужої інтервенції, чужої доктрини. Він нічого не згадує про криваві діла Петра І і Катерини II.

Шевченко говорив про "важкі діла дідів наших", але мабуть розумів під тим політичні орієнтації гетьманів. Молоді німці не виявляють жадного бажання бути відповідальним за Гітлера, але грошові відшкодування платять. Солженіцин бачить шлях до визна-

ня провини за минуле через каяття. Однак почуття провини індивіда досить тяжко перенести на цілий народ. Сучасна людина соромиться каяття. Почуття вини американців перед неграми — справа дещо інша.

Цілі покоління виховано у міжнародному напруженні. Людство і окремі нації звикли засуджувати, виявляти вину і ненависті, але не себе, а інших. Варт було б почати від себе; варт би перестати перекадати вину на інших — на сусідів, географічних, етнічних, ідеологічних. У політичних партій взагалі відсутнє почуття провини і визнання помилок.

Чи можливо очікувати каяття від цілої нації? Щоб так було, треба перш усього признати власний гріх, власні вали цілий дотичний нації, отже вали і гріх "живих і ненароджених". Натомість уважається, що ніколи ціла нація не робить чогось негативного або злочинного. А теперішні тоталітарні системи навіть виключають можливість нації щось зробити чи змінити в межах системи, хіба що нація є сама носієм і виразником системи. Якщо так, то отже винен устрій, система, партія, а не цілий народ. Тоді, в чому ж йому каяття?

Як можуть всі українці відповідати за злочини німців на своїй окупованій території? Як ціла нація може виразити каяття? Одиничні можуть сформувати яхесь рішення, але при чому тоді

(Закінчення на стор. 4)

в рядах кооперативу. Може тому, що Церква і сам Владика Прашко обняли патронат над кооперативом? Другий день був днем формальних загальних зборів і цілий день був виповнений звітуваннями уступаючих керівників Ради і Управи та виборами до нових керівних органів. Звіти Р. Мишиці — голови Ради, і Д. Григорчука, голови Управи, наглядно показали конкретні досягнення кооперативу в ЗСА. Сильною сторінкою був факт тісної співпраці з тереном, з поодинокими кооперативами, а в зв'язку з тим і потреба частих ділових виїздів до кооперативу.

Другим сильним виявом ділової нашої співпраці було навізання і поглиблення багатонадійної співпраці з Українськими Церквами. Церкві і кооперативу — це дві будівлі і підпори, що корінням сягають рідних земель, всецільно перенесли традиції на чужині і стоять на сторожі українського духу в діаспорі.

Говорячи про кооперативні традиції з українських земель, Р. Мишиці навіз поширюванню поляками характеристики українського кооперативного руху, що це держава в державі, економічна потуга, яка зуміла маневрувати в трудних умовах польської діяльності в 30-их роках. Говорячи про потребу виховування молоді святих свідків, Р. Мишиці назвав їх новітніми героями страдальної Української

(Продовження на стр. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

УСПІХ УКРАЇНСЬКОГО СПІВАКА У ФІЛЬМІ

Увечері, 20-го вересня ц.р., на телевізійному каналі 13, у Нью-Йорку і околицях було почути і побачити висвітлення музично-звукowego фільму (він був уже і попередньо висвітлений на цьому каналі) з справжнього представлення славної Віденської державної опери відомого оперного архіву французько-композитора Ж. Бізе, "Кармен", у виконанні міжнародних мистців та віршів місцевої оркестри і хору.

Віртуозно керував оперою аргентинсько-жидівський диригент Карлос Кляйберт. Навіть славний віденський "Зінгерхабен" (співачи-хлоп'ята), що співали там, були делікатно цього особливого вечора.

Фільм цей буде ще можна побачити на цьому каналі, треба тільки слідувати за програмою. Очевидно є і буде він висвітлений і теж на інших телевізійних каналах ЗСА.

Демонстрування на фільмі опери "Кармен" оцим звукозаписом зацікавлює нас головним тим, що там одним із протагоністів в ролі ефективного тореадора Ескамільйо виступав український співак, перший баритон Большого театру в Москві Юрій Мазурок. Він уродженець Лемківщини, вихований у Львові. Юрій Мазурок, будучи вже інженером, став співаком. Маючи і щастя, він — хоч тут, мабуть, без деяких політичних калькуляцій не обійшлося, — виріс не тільки на репрезентативного баритона в Москві, але на ділі став співаком Советського Союзу число один. Співав він у різних оперних театрах світу.

Виступав він успішно і в Метрополітен опері в Нью-Йорку, а теж на заході ЗСА. В нашій пресі майже нічого про нього не пишеться, бо цей співак, — так воно виглядає, — боїться просто своєї української тілі. Сопрано Белла Руденко потрапила доти навіть український концерт у Нью-Йорку та наспівати такти дещо з наших пісень на одну платівку. Однак цього не можна сказати досі про Юрія Мазурка. Він тримається остероно від українців. Проте, коли до нього звернувся дехто з наших людей, він говорив прекрасною українською мовою (таж він зі Львова).

А як одна з наших пань по представленні попросила його підписати їй програмку з опери, де він виступав, звертаючись до нього: "Пане Мазурок", то він негайно поправив її наголос на Мазурок. Ось інший випадок, що звучить дуже дотепно, хоч для самого Мазурка він напевно був менше веселий. А скільки так: по представленні "Травіати" прийшла до його гардеробу інша з наших гарних пань, яка і сама дещо співає. Розпочалась жвава розмова, але в кімнаті, крім них двох, сиді-

Коли ж ідеться про заголовну ролі опери, меццо-сопрано Кармен, що без найменшого сумніву за допомогою державних советських чинників дісталася росіяній Елені Образцовій, то справді небагато доброго я можу про неї сказати, так само, як і про її виступи в Метрополітені опері. Вона ніколи не мала правильно поставленого голосу. Через постійне форсування вже передчасно розхитала його. Особливо непримно, бо зовсім горляно, звучав її голос на середніх нотах. З

(Закінчення на стор. 4)

Мгр Іван Угриновський

КНИЖНІ СКАРБИ В БІБЛІОТЕКАХ ТА АРХІВАХ ПОЛЬЩІ

(НА ОСНОВІ ДАНИХ І ВЛАСНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ)

Зрозуміло, що мова тут про українські книжки і документи. Будучи книжним модем, я вже змалку цікавився і колектував книжки, про що свідчить моя понад багаторічна бібліотека. Відомо, що в Польщі зібрано і збережено чимало кількості джерельних матеріалів і книг, що відносяться до українців. Перша мова зустріч із цими скарбами була в "Ягеллонці" ще в часах моїх гімназійних студій у тридцятих роках. Після війни університет, в якому працюю від ряду літ, вислав мені тричі в Польщу на закуп книжок, і за кожним разом я мав змогу не тільки оглядати і подивляти ті скарби, але й чимало рідкісних речей мені змикрофільмувано (наприклад, матеріали і книги нашої Перемиської Капітули).

Спершу поділюся своїми враженнями після оглядин українців в Ягеллонському університеті. Багато в цьому допомогли мені мої знайомі українці, а порадами служив мій колишній гімназійний викладач д-р М. Тривач, який запросив мене в Кракові до свого дому і гостив "бігосом". До речі, він працює професором у Кракові і має чималий науковий доробок. Він симпатизує українцям, бо сам вірменського роду.

З архівних, джерельних матеріалів "Ягеллонки" згадаю

• До речі, бібліотека й архів Перемиської капітули розділені на три частини: одна в Варшаві в Народній бібліотеці, друга в Люблинському католицькому університеті; на мого прохання змикрофільмувати ці речі, я не дістав відповіді, хоч я їм багато дякував. Третя частина є десь в Ольбжуху.

Шевченку, тобто листи Шевченка до Богдана Залеського, як теж листи, писані українською мовою, Миколи Гоголя до Б. Залеського і низку інших цінних документів, у більшості і досі не досліджених.

Огляд книжних фондів у 1970 році не дав мені багато так, як після трагічного розгрому польських (і чі тільки польських) бібліотек — маса-масена книжок була зовсім знищена, а то й не скаталогована чи доведена до ладу. Перегода справа покралася, але знищених книжних і архівних скарбів не повернено і тільки частинно відреставровано. Кожному, хто обізнаний з бібліотечною справою, відомо, що вилити українську серед мільйонів книг не легко. Я брав класифікацію українську — мова географія, історія та література. Тут враховано низку словників, мовних посібників; деякі дуже давні географічні посібники і описи українських земель у різних мовах, яких дуже багато; старі й нові праці з історії України або до історії наших земель під різними володіннями; ну і вкінці чі не найбільший відділ — це наші класики, а в тому й сучасна наша література. Багато праць про українські церкви теж тут розміщені.

До речі, треба згадати, що Польська бібліотека Народова поділена на дві частини. В Кракові в основному розміщені в "Ягеллонці" старі матеріали, а в Варшаві — новіші. Правда і тут і там є вимки. Так як наш університет мав, організовану мною, дуже добру виміну матеріалів із "Народівкою" у Варшаві, ми діставали від них не тільки всю новішу польську і українську, але й змикрофільмувано нам чимало джерельних матеріалів, про що була вже згадка. Особливо багато матеріалів змикрофільмувано з козачої і новішої доби. Рівно ж виміна дублетів дозволила доповнити збірку видань Українського Інституту у Варшаві та іншими, сьогодні в Америці недоступними, книжками і журналами.

Воєнне лихоліття відбилося на варшавських книгозборах особливо жорстоко. Сьогодні Польська національна бібліотека стоїть у ріді останніх, бо налічує небагато більше двох і півмільйона томів, а в той час в Україні бібліотека Академії наук у Києві має вісім мільйонів, бібліотека філіалу Академії наук у Львові — три мільйони, харківська — чі не більше, і одеська також добігає до трьох мільйонів.

Щоб не бути голословним, треба відмітити, що Варшавська національна бібліотека має такі перлини українців, як от праця М. Шашкевича з 1836 року "Азбука й Абецедло" (до речі мені пошалошло купити в Празі ще не розпізнаний Шашкевичеву "Русалку Дністрову"), "Відомості о руській мові" І. Могильницького з 1829 року, "Listy tyczące się piśmiennictwa ruskiego w Galicji" — І. Левинського з 1843 року, або ж знову "Буквар славеуруського языка" з 1816 року.

Чимало новішої, не менш цінної літератури теж зберігається в тій бібліотеці. Я звернув увагу на може єдиний збережений сьогодні примірник "Коротенької української правописи", виданий у Білій Підляській у часі наших визвольних змагань — 1917 року.

Годі висвітлити всі мною побачені праці, але на основі даних Б. Струмлінського, Варшавська національна бібліотека налічує 160 мовознавчих назв, 315 заголовків з української літератури, 300 — з діяльніх нашої історії і 180 — з географії. Не знаю, в яких літах робив автор цей огляд, але в 1977 році, коли я був останній раз у цій бібліотеці, ця кількість збільшилася щонайменше втричі; на жаль, докладних даних не мав я змоги провестися.

Бібліотека Польської Академії наук у Варшаві теж має чимало українських книг. Тут і там є речі старі, але в основному — це збори книг поєсовні. Зі старих видань згадаю "Українську Загальну Енциклопедію" в трьох томах, "Словар української мови" Бориса Грінченка, Wł. Łozinski-го, "Przewodnik i Lewent", Хроніку Самійла Величка, "Сказання о войні козацькій з поляками", та низку грамот, виданих польською мовою і зібраних різними авторами, як теж "Лексикон" Лаврентія Зизанія-Тустановського. Комплекс видань "Праці Українського Наукового Інституту" теж тут до вжитку дослідників. Крім цього чимало пражських видань, віденських, львівських та інших. Як сказано, переважає нова література, в основному видана на рідних землях.

Годі поминути мовчанкою й Публічну бібліотеку у Варшаві, яка налічує разом із філіялами коло двох мільйонів книг. Нас цікавить українська цієї бібліотеки, і треба признати, що помімо жалких воєнних знищень в бібліотеці зберігається багато цінних українських творів. (Продовження буде)

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку аналітичних імен чи назв треба дати в дужках і їх.

Під патронатом
СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ
ФІЛЬМ
„УКРАЇНА В ОГНІ“
Який охоплює все минуле України — від княжої доби до сьогодні, знаходиться в кінцевій фазі продукції.
Однак фільм вимагає для закінчення додаткових фондів. Просимо наше громадянство допомогти нам фінансово закінчити фільм. Фільм „Україна в Огні“ — це найбільша сила, яка покаже в правдивому світлі живий образ України. Даймо змогу, щоб фільм був в бібліотеках, університетах, і наша молодь мала доступ до нього.
Бо до нині таких фільмів в наукових інституціях про Україну не було. Тому наше громадянство повинно мати більше розуміння до цього фільму, який заступить голосок України.
На бажання меценатів, які вкладають більшість даних на виконання фільму, студія може показати фільм в робочий проєкт. Імена жертводавців будуть відзначені у фільмі та у пресі.
Ярослав Кулинич, фільмовий продуцент

Пожертви просимо висилати на адресу: FILM FUND FOR "UKRAINE IN FIRE" No of Account 9965, Self Reliance (N.Y.) Federal Credit Union, 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

ЇДЕТЕ В УКРАЇНУ?

Якщо Ви, або Ваші діти чи внуки чи знайомі планують їхати в Україну, прочитайте цю книжку, яка виходить поза купіси, щоб дати Вам експертні поради при:

- приготуванні Вашої подорожі
- проходженні союзовської митної контролю
- поведінці з „Інтуристом“
- стосунках з Вашим союзовським провідником тури
- що робити у випадку клопотів
- і багато більше

Зручний кишеньковий формат. Англійський й український тексти. Ціна 1.95 доларів.

З нагоди св. Миколая і Різдва Свят замовляйте цю книжку, як дарунок для своїх рідних, дітей, внуків чи знайомих.

Набувати можна у всіх українських книгарнях, або замовляти прямо від:

ZAREVO

P.O. Box 3, Stn. M, Toronto, Ont., Canada M6S 4T2

СПЕЦІАЛЬНА НАГОДА ДЛЯ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ: ПОДВОЇТЬ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН!

ХТО МОЖЕ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

Всі теперішні члени УНСоюзу у віці 0 до 65 років.

ЯКИЙ ПЛАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖНА ВИБРАТИ?

У віці 0 до 60 років можна вибрати один із планів життєвого або вивільнювального забезпечення.

У віці 61 до 65 років тільки грамоти на ціле життя кляси W.

ЯКІ ВКЛАДКИ ТРЕБА БУДЕ ПЛАТИТИ?

Висота вкладок за ці нові грамоти буде відповідна до вибраної класи та теперішнього віку члена.

НА ЯКУ СУМУ МОЖНА НАБУТИ ГРАМОТУ?

На суму рівну теперішньому забезпеченню члена в УНСоюзі, або меншу. Мінімальна сума, що її можна набутти, це \$1,000.

ЧИ ТРЕБА ПРОХОДИТИ ЛІКАРСЬКІ ОГЛЯДИНИ?

Апликації приймає Головна Канцелярія УНСоюзу без лікарських оглядин. Тільки у випадку ствердження недомагань чи недуги вона може зажадати доповнення апікації вислідом лікарських оглядин.

Увага! З цієї нагоди можна скористати тільки до 31-го ГРУДНЯ 1982-го року

В справі цього забезпечення просимо звертатися до секретарів Відділів УНСоюзу. Коли бажаєте одержати апікації та додаткові інформації про це забезпечення з Головної Канцелярії УНСоюзу, перешліть свою адресу (по-англійськи) до

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

P.O. Box 17 a ■ Jersey City, N.J. 07303

(Ім'я та прізвище)

(Число дому та вулиця)

(Місцевість, степ чи провінція, поштовий код)

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редактор Олександр Твардовський

УКРАЇНСЬКІ ШАХІСТИ МІЖ НАЙКРАЩИМИ У СВІТІ

У серпні цього року відбувся в Бад-Кіссінгені, Західна Німеччина, жіночий міжнародний турнір за першість світу з шахів, переможці з якого здобули право грати в наступному році в змаганнях претенденток. Українка гротмайстер Лідія Семенова, що проживає тепер у Києві, здобула 11-ть з 15-ти можливих точок і, таким чином, завоювала право грати в наступному році в змаганнях претенденток. Крім Л. Семеновой з СС-СР, завоювала право грати в наступному році в змаганнях претенденток. Крім Л. Семеновой з СС-СР, завоювала право грати в наступному році в змаганнях претенденток. Крім Л. Семеновой з СС-СР, завоювала право грати в наступному році в змаганнях претенденток.

Свою шахову кар'єру Лідія розпочала в родинному селі Третьяки Хмельницької області. Коли їй було 8 років, батько Костянтин Паромонович навчав її грати в шахи. У 18 років Лідія стала майстром, коли дійшла до фіналу за першість ССР. Після цього Лідія забрала до Києва, де вона студіювала в педагогічному інституті, який успішно закінчила. Звання чемпіонки червоної імперії Лідія здобула в 1978 році. Переможницею вийшла теж в Спартакіаді народів ССР та дружинного чемпіонату.

Олена Матківська
— теністка „Ч. Січ“
чемпіонка Округу Есекс
Нью Джерзі

Ідучи слідами своїх старших сестер, Зені і Люби, Олена Матківська, виступаючи в дружині середньої школи міста Милбурн в біжучому сезоні, який продовжується, вже здобула звання чемпіонки шкільної округи повіту Есекс, перемігши в фіналі Су Гач з міста Колдвелл вислідом

6-4, 6-2 і Крісту Гугліелмі з Лівінгстону, 6-4, 6-1. Завдяки цьому новому успіху найбільший американський шоденник в стейті „Стар Леджер“ відмітив Оленку „атлеткою тижня“, а в числі тієї газети з 14-го жовтня ц.р. появилася більша рецензія про Оленку і всю тенісову родину Матківських та фото нової чемпіонки з її тренером Е. Тіроном.

У згаданому дописі Пол Гордон пригадав, що в 1978 році подібні успіхи і відзначення здобула Зеня, а в 1980 році повторила Люба. Обидві ці відомі теністки „Ч. Січ“ під сучасну пору виступають у тенісовій дружині університету Вілланова у Філадельфії. Усі три сестри Матківські на протязі кількох років були учасницями, а пізніше інструкторками в Спортивній Школі УСВТ „Ч. Січ“.

УСВТ „Ч. СІЧ“ — С.К.
„Еспана“ 2:2

Цей другий за порядком ремісний вислід досягнула перша дружина копаного м'яча в лігових змаганнях за чемпіонат „Мейджор Дивізі“ Шейфер Ліги Нью Джерзі, цим разом на виїзді, що відбувся 17-го жовтня ц.р. з сильним еспанським клубом на їх стадіоні в Нью-Йорку. До перерви „Січовики“ вели 2:1, але вже в першій половині в другій половині господарі вирівняли вислід 2:2, який не змінився до закінчення цієї зустрічі. Обидва голи для „Ч. Січ“ здобув Сабрія. У складі „Ч. Січ“ в цих змаганнях виступали: В. Науменко, Ю. Бакун, Р. Букачевський, Р. Матвій, А. Бакун, І. Чижович, С. Сабрія, Д. Бакун, М. Берман, В. Шевчук, Р. Василас, А. Охрименко. Провідник Маріан Хамулак.

Новацька дружина відбула свої першескі змагання в 4-й Дивізі, в яких цим разом зазнала поразки на виїзді в Гобокен з місцевим

Д-р Матвій Стахів

УКРАЇНА В ДОБІ ДИРЕКТОРІЇ УНР

Монографічна праця, брошурована, в 7-ох томах.

Ціна: \$46.00 з пересилкою. Мешканців стейту Нью Джерзі зобов'язує 5% стейтського податку.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Округи Нової Англії
ЗАХОДОМ
ОКРУЖНИХ КОМІТЕТІВ УНС НОВОЇ АНГЛІЇ
а саме Округ
НЮ ГЕЙВЕН, БОСТОНУ І ВУНСАКЕТ
відбудеться
в суботу, 6-го листопада 1982 року
в залі Українського Народного Дому
при дорозі ч. 6 у ВІНДГЕМ (біля Вільямсону), Конн.

СЕКРЕТАРСЬКО- ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС

- з такою програмою:
1. Значення вишколу секретарів-організаторів;
 2. Основні життєві забезпечення;
 3. Наш „товар“ ролі Союзового забезпечення;
 4. Обов'язки секретарів Відділів;
 5. Як здобувати членів (Психологія забезпечення акції).

Доповідають на курсі:

Володимир Сохан, головний секретар
Степан Гавриш, головний організатор

До участі в курсі зобов'язані всі відділові секретарі і урядовці Округу Нової Англії. Також запрошується до участі всіх тих громадян, а головне молодь, які хотіли б працювати для УНСоюзу.

Початок курсу — год. 11-та перед полуднем

Вечером, о год. 6-й відбудеться у цій самій залі

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

в яких повинні взяти участь секретарі, відділові урядовці і конвенційні делегати всіх Відділів приналежних до Округу Нової Англії. Також запрошується до участі в нарадах членів і не-членів УНСоюзу.

В часі перерви, під час курсу — СПІЛНА ПЕРЕКУСКА
За ОКРУЖНИ УПРАВИ НОВОЇ АНГЛІЇ:

Д-р Михайло Снігурович Володимир Гетьманський
Нью Гейвен Бостон

Леонід Гардін, Вунсакет

клубом „Норд Берген“ 0:2.

УСВТ „Ч. СІЧ“ повним
власником Дому

Дня 9-го жовтня ц.р. у власному приміщенні УСВТ „Ч. Січ“ скромно відзначили свій черговий великий осей господарської секції, а саме — „спаленням“ документів боргу, що його товариство затигнуло на суму 40,000 доларів в українському Братському Союзі в 1969 році. Хоча до кінцевого рішення плачущих місячних рат це залишилося два роки, Управа Т-ва вповні сплатила цей борг і, таким чином, УСВТ „Ч. Січ“ стала повним власником Дому при 680-682 Сенфорд авеню в Нью-Йорку.

Передаючи на руки голови „Ч. Січ“ М. Стебельському документи боргу до „спалення“, присутні на цьому святочному зібранні голова УСВТ Союзу Іван Олександр і фінансовий секретар Едвард Попіль висловили велике признання Управі Т-ва за солідарність та за повне виплачення боргу. Обидва чоловіки ділячи УСВТ високо оцінили яву активність „Ч. Січ“, яку це Товариство проявляє на спорто-виховній діяльності з нашою молоддю. Обидва вони особливо відмітили успішні спортивні школи, що їх під час літніх місяців УСВТ „Ч. Січ“ влаштує на оселі УСВТ Союзу „Верховина“ в Глен Спей, Н. Й.

Від місцевого відділу „Самопоміч“ з словами похвали і надій, що УСВТ „Ч. Січ“ набуває в скорому майбутньому бажану вигідну поспішність для нашої молоді, виступив відомий і заслужений громадський діяч проф. Михайло Цятка.

Господар вечірки голова Товариства М. Стебельський

Відповідальність...

(Продовження зі стор. 2)

ціла нація?

Почуття вини, закиди, протизакиди і саме каяття пов'язані з певним відтинком часу. Вони залишаються в історії, в минулому. Окремі люди і цілі народи мають почуття симпатії і антипатії. Історія формує такі почуття і поборювати їх трудно або й неможливо. Нема апіорної симпатії чи антипатії. Кожна нація на своєму історичному шляху виявляє безсердечність, жорстокість, переслідування слабших.

Тоді, отже, зреалізувати каяття очевидно найкраще ділом. Яким „ділом“ може українська діаспора виявити своє каяття і признати вини за минуле цілої нації? Чи це має бути словесне каяття на сторінках преси?

У західних німців елементи каяття можна відчувати у відвідинах канцлером Брандтом Варшави, Освенціма, Ізраїля; також елементи німецького каяття можна

в своєму виступі висловити подяку УСВТ Союзу, що в згаданому році, коли Товариство змушене було забратися із попереднього приміщення, признав на догідних умовах потрібну позичку. Він подякував тодішнім діячам Т-ва, які підписали умову позички — Іванові Орнякові, Юліанові Гельбікові, і св.п. проф. Богданові Стефановичові, та усім тим, що віддали і безкорисно працювали в обидвох секціях, чим спричинилися і до цього успіху. Заторкнувши питання майбутності товариства, голова пригадав присутнім рішення останніх Загальних зборів, які уповноважили Управу робити старання до набуття нової більш вигідної поспішності для своєї численної молоді і членів в одному із міст, де під сучасну пору переселяються члени Товариства. Купно поспішності в Вест Орандж не здійснилось з причин законів цього міста, згідно з якими Товариство не змогло б її розбудувати для своїх потреб. Розшуки за іншими об'єктами продовжуються. В зв'язку з підготовкою до третього в своїй 59-річній історії купно нової поспішності, „спалення“ документів згаданого боргу має для Товариства особливе значення.

(от)

Справлення помилок

У вісті про річні Загальні збори УСЦАК, що появилися у „Спортивних Вістях“ з 12-го жовтня ц.р., трапилися технічна помилка дати. Правильна дата Зборів, що мають відбутися на Союзівці є 20-21 листопада 1982 року.

(Ред. „С. В.“)

Новий радіолог — д-р М. Войтович

Д-р Мирон М. Войтович, син д-ра Стефана і Олени Войтовичів з Плену, Ілліной, успішно склав іспити з радіології і одержав сертифікат у цій діяльності медицини.

Д-р Мирон недавно спеціалізувався в університетському шпиталі в Медисоні, Вісконсині, де в останньому році він був шефом резидентів. Від двох місяців він перебуває в Нюрнберзі, Західна Німеччина, на асистентстві в т. зв. інтервенційних радіологічних процесах та комп'ютерській тонографії.

Д-р Мирон Войтович має намір взяти участь у найновіших нуклеарних дослідках з проф. Ебергардом Пайтером з Нюрнберзької клініки та з д-ром Річардом Мораном із університету

Д-р Мирон М. Войтович

Вісконсині, і корпорацією Сіменс.

В Тусані плянують побудувати церкву

Тусан, Аріз.—У неділю, 3-го жовтня ц.р., тут в домі Стефанії Білдої, відбулися сходи парафії св. Михайла. На сходах, якими провадив о. парох Андрій Микита, вибрано Церковну раду. Увійшли до Управи наступні члени: голова Ольга Галич, заступник—Ігор Близак, писар—Катя Фоска, преса та культурно-освітня референтура—О. Голіш-Тимощук та Галич Близак, скарбник—Віталій Галич та Любомира Цибульська, суспільний референт—Труди Ткачик.

До Будівельного комітету ввійшли: Володимир Дре-

вицький, Гриффит-Кук, Іван Ларсон, Еміль Пелех, Ярослав Сосницький, Ярослав Тимощук, Стефан Ткачик та Осип Цибульський.

Незабаром почнеться будова першої української церкви в південній Арізоні. Церковна рада звертається до української спільноти допомогти парафії в будові українського храму в Тусані. Рада дякує тим усім, які відгукнулися і вислали свою допомогу. Пожертви слід слати на адресу: St. Michael's Ukrainian Catholic Church, P.O. Box 12745, Tucson, Ariz 85732.

Успіх...

(Продовження зі стор. 2)

горішніх тонів вона спішно відтала. Та проте спів її можна було ще такі скорше сприйняти, акасторську гру, яка під кожним оглядом ніяк не підходила під характер героїні опери. Тут була хіба тільки тінь вогнистої темпераментної і химерної цитани.

Виконавиця нижньої ролі Мікаелі Ізабель Бюкенен була з Англії. Це гарненька білявка з приємним личним сопраном і її ролія виявилася зовсім успішною. Віртуозна оркестра Віденської опери звучала безконкурентно. Один із найвідоміших оперних режисерів світу італієць Франко Зеффіреллі якось не зміг особливу показати силу свого таланту в цій опері, як можна

було б очікувати. Проте режисеря видержує критичний осуд, і фільм головною з музичного боку має і матиме величезний успіх. А тому, що чути зовсім не співають підкреслювати, що баритон Юрій Мазурок у кайнах, то нашим обов'язком є інформувати неукраїнців, що цей співак, який є прикрасою Більшого театру і є найкращим Євгенієм Онєгіним світу, як заявляв (перед фільмом „Голокост“) музичний директор WQXR Дж. Делінек. Юрій Мазурок приносить славу Союзовському Союзу своїм голосом, він—це один мистецтв поневоленого Московія українського народу, який мусить віддавати свій талант на прославу поневолювача, нищителя своєї рідної нації.

Український Вільний
Університет у Мюнхені

Теодор Терен—Юсків

ЮВІЛЕЙНА КНИГА УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ у ЛЬВОВІ

Ціна: \$26.55 з пересилкою. Мешканців стейту Нью Джерзі зобов'язує 5% стейтського податку.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ВЕЛИКИЙ ВИПРОДАЖ КНИЖОК „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ“ у листопаді — місяці військової мемуаристики

Городиський, О. — ГЕНЕРАЛ ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ ТУРЧИН	\$ 0.75
Галан Володимир — БАТЕРІЯ СМЕРТІ	2.50
Дашкевич Роман — АРТИЛЕРІЯ СІЧОВИХ СТРЕЛЬЦІВ	1.50
ДЕННИК НАЧАЛЬНОЇ КОМАНДИ УГА І СУД НАД ГЕН. ТАРНАВСЬКИМ	5.00
Козак Едвард — АЛЬБОМ КАРТИН (12 кольорових карток)	1.00
ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ. Збірник з нагоди 50-річчя виступу УСЦ	5.00
Заклинський Мирон — ДМИТРО ВІТОВСЬКИЙ	0.75
Кеддин Іван — ВИКРИВЛЕНА ПРАВДА	0.30
Кеддин Іван — ПАРАПЕЛІ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ	1.50
Купчинський Роман — МИ ІДЕМО В БІЙ	5.00
Луцві Лука — СЛІДАМИ СТРЕЛЬЦЬКОЇ СЛАВИ	0.50
Лозинський Михайло — ГАЛИЧЧИНА	2.50
Олександр Богдан — ПІСНЯ ПРО ЧЕРВОНУ КАЛИНУ	1.75
Ріпський Степан — УКРАЇНСЬКЕ СІЧОВЕ СТРЕЛЬЦТВО	5.50
Ріпський Степан — БІБЛІОГРАФІЯ УСЦ	1.00
Сіманіш Богдан — СПОГАДИ БОГДАНІВЦІ	0.75
СОЮЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ — III. ЗАЛІЗНА ДИВІЗІЯ, том I, II	10.00
Удовиченко Олександр III. ЗАЛІЗНА ДИВІЗІЯ, том III	7.50

На поштову оплату просимо прислати на кожне замовлення до суми \$5.00 — \$1.50, а за кожних дальших \$5.00 по \$1.00. Знижковий продаж стосується тільки індивідуальних покупок.

CHERVONA KALYNA

140 Second Avenue • New York, N.Y. 10003

REAL ESTATE

СКОРИЙ ПРОДАЖ!
у ST. PETERSBURG, Fla.
Кондомініум, через дорогу до Шопінг Сентер, одна велика спальня, балкон та басейн, українська громада, церква. Ціна нижче ринкової ціни \$32,500.
Дзвонити колект
1-(813) 576-0732

РІЗНЕ

АДВОКАТИ
у справах еміграції міжнародного засуду, контракти. Сертифікати праці, заповіти, картки замешкання, громадянство. Говоримо плінино по-англійськи, еспанськи, грецьки, югослав'янськи, італійськи і по-сімськи, даром консультації, померквані ціни, Нью Джерзі, Нью Йорк, Коннектикат, Греція і Тайланд. Ліцензований адвокат з дозволом формувати бізнесу.

U.S.A. HELIAS INTERNATIONAL
208 Rott Avenue
Palladium Park, N.J. 07650
(201) 944-2770-1

(24 години; 6 днів в тижні). 10 хвилин від George Washington Bridge.

OFUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568